

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskych fondoch sociálneho podnikania“

COM(2011) 862 final – 2011/0418 (COD)

(2012/C 229/10)

Spravodajkyňa: **Ariane RODERT**

Rada (20. januára 2012) a Európsky parlament (17. januára 2012) sa rozhodli podľa článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskych fondoch sociálneho podnikania“

COM(2011) 862 final – 2011/0418 (COD).

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 17. apríla 2012.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 481. plenárnom zasadnutí 23. a 24. mája 2012 (schôdza z 23. mája) prijal 194 hlasmi za, pričom 1 člen hlasoval proti a 9 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závěry a odporúčania

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) víta návrh Európskej komisie týkajúci sa nariadenia o európskych fondoch sociálneho podnikania, ktorým sa má regulovať rozvoj tohto druhu fondov tým, že sa zaisťujú zrozumiteľnosť a istota pre všetky zúčastnené strany, a ktorým sa má zároveň uľahčiť cezhraničné získavanie kapitálu.

1.2 Sociálne podniky predstavujú rozvíjajúci sa sektor, ktorý má cenný prínos z hľadiska dosiahnutia cieľov stratégie Európa 2020. EHSV víta, že sa Komisia venuje tomuto sektoru a chce podporiť jeho rozvoj a rast.

1.3 Prioritou je zabezpečiť, aby mali sociálne podniky lepší prístup k vhodnému kapitálu. EHSV by však chcel poukázať na to, že táto iniciatíva by sa mala považovať len za jeden z mnohých naliehavo potrebných a na mieru šitých finančných nástrojov, ktoré treba ešte zdokonaľiť.

1.4 EHSV vyzýva Komisiu, aby sa nesnažila formulovať žiadnu novú definíciu sociálneho podnikania, ale aby použila definíciu, ktorá už bola vyjadrená v iniciatíve pre sociálne podnikanie. Predovšetkým je potrebné doladiť a objasniť rôzne podmienky uvedené v nariadení, na základe ktorých je prípustné rozdelenie zisku vlastníkom. Musia sa pritom jasne zdôrazniť špecifické znaky sociálnych podnikov v porovnaní s podnikmi zameranými čisto na maximalizáciu zisku a tiež zameranie fondu v porovnaní s inými, tradičnejšími druhmi fondov rizikového kapitálu.

1.5 Podľa názoru EHSV skrývajú niektoré z navrhovaných nástrojov na financovanie vlastného kapitálu riziko, že sa investície v sociálnych podnikoch budú dať ovplyvňovať len v obmedzenej miere, pretože štruktúra navrhovaných investičných

nástrojov predpokladá také vlastnícke vzťahy, ktoré v mnohých prípadoch nezodpovedajú právnej forme, pod ktorou veľa sociálnych podnikov pôsobi. Pre tieto právne formy sú najzaujímavejšími nástrojmi skôr navrhované dlhodobé úvery, príp. určitý priestor na „akýkoľvek iný druh účasti“, ktoré by sa mali ďalej rozvíjať.

1.6 Treba si všimnúť aj ďalšie špecifické znaky sociálnych podnikov. Do úvahy sa musia brať napr. ťažkosti pri odpredaji podielu v podniku, ktorý poskytuje sociálne služby zraniteľným alebo marginalizovaným osobám, vplyv na sebahodnotenie sociálnych podnikov vo vzťahu k ich nezávislosti, ich osobitné modely riadenia, potreba investícií, ktorá je zameraná skôr dlhodobo než krátkodobo, ako aj obmedzené možnosti odpisu.

1.7 S cieľom zvýšiť účinnosť takéhoto druhu fondov pre sociálne podniky by sa tieto mali považovať za súčasť takeého riešenia hybridného kapitálu, ktoré je najvhodnejšie na financovanie sociálnych podnikov. Pri hybridnom kapitáli sa kombinujú granty s dlhodobými „trpezlivými“ úvermi a inými nástrojmi, pričom vlastníctvo verejného sektora, resp. záruky štátu zabezpečujú dlhodobosť a trvalosť. Kombinácia s inými formami súkromného kapitálu, ako sú napr. príspevky a dary, by sa mala brať do úvahy rovnako ako účelnejšie formy účasti na „portfóliových podnikoch“ (ako sú investičné ciele, t. j. sociálne podniky, v nariadení označované), napr. účasť bez hlasovacieho práva.

1.8 V nariadení sa navrhuje, aby boli tieto nové fondy najprv zamerané na profesionálnych klientov a majetných jednotlivcov, a to s minimálnym vkladom vo výške 100 000 EUR. EHSV by chcel však poukázať na to, že tento druh fondov by sa mal z dlhodobého hľadiska a za garantovaných podmienok otvoriť aj pre menších investorov a verejnosť.

1.9 Najväčšia výzva tohto návrhu spočíva v tom, že sa musia zmerať sociálne vplyvy portfóliových podnikov a ich pôsobenie na spoločnosť a musí sa vypracovať správa na túto tému. EHSV odporúča, aby východiskovým bodom bola spoločná analýza a spolupráca na úrovni EÚ, kým kritériá a ukazovatele by sa podľa formy, zamerania a účelu podniku stanovili na vnútroštátnej úrovni a pri zapojení všetkých zúčastnených strán.

1.10 Právomoc prijímať delegované právne akty udelená Komisii na účely vymedzenia kľúčových pojmov by sa mala vykonať čo najskôr a mala by sa opierať o širokú a otvorenú konzultáciu so zástupcami dotknutých strán, t. j. investičných spoločností, investorov a sociálnych podnikov.

1.11 Mali by sa iniciovať programy na podporu ochoty investovať, ako aj ďalšie formy budovania kapacít pre všetky zúčastnené strany, aby sa vybudovala dôvera a vytvorili spoločné štruktúry, ktoré by boli prispôbené tomuto druhu fondov zameraných na sociálne podnikanie.

2. Úvod

2.1 Komisia sa v Akte o jednotnom trhu ⁽¹⁾ zaviazala prijať rad opatrení na podporu rozvoja a rastu sociálnych podnikov v Európe. Návrh európskeho právneho rámca pre fondy sociálneho podnikania je jedným z takýchto opatrení, pričom v „Iniciatíve pre sociálne podnikanie“ sa naň kladol dôraz ako na zásadné opatrenie ⁽²⁾.

2.2 Sociálne podniky predstavujú rastúci sektor v EÚ a podľa odhadov by mohli sociálne investície rýchlo prerásť do trhu s veľkosťou značne presahujúcou 100 miliárd EUR ⁽³⁾. Jasne to ukazuje, aký potenciál v sebe tento rastúci sektor nesie. Zabezpečenie pokračujúceho rastu a prosperity tohto sektora by preto bolo cenným príspevkom k splneniu cieľov stratégie Európa 2020. Právne požiadavky na úrovni EÚ ani na úrovni jednotlivých štátov však nie sú stanovené tak, aby uľahčovali získavanie kapitálu pre tento druh podnikov, na čo EHSV jasne poukázal vo svojom prieskumnom stanovisku na tému „Sociálne podnikanie a sociálny podnik“ (INT/589) ⁽⁴⁾.

2.3 V tomto návrhu nariadenia o európskych fondoch sociálneho podnikania (ďalej len „nariadenie“) sa stanovujú jednotné pravidlá a požiadavky pre správcov podnikov kolektívneho investovania, ktorí chcú používať označenie „európsky fond sociálneho podnikania“. Nariadením sa určujú pravidlá pre tieto fondy, aby sa tak u investorov vzbudila dôvera, pocit istoty a dôveryhodnosti a aby sa zároveň podporil rozvoj sociálnych

podnikov tým, že sa zlepši účinnosť získavania prostriedkov od súkromných investorov. Návrhu predchádzala verejná konzultácia uskutočnená v roku 2011, ako aj posúdenie vplyvu.

2.4 V tomto stanovisku sa skúmajú prioritné oblasti a odporúčajú objasnenia, ktorými sa treba zaoberať, ak majú európske fondy sociálneho podnikania dosiahnuť sledovaný cieľ.

3. Pripomienky EHSV k návrhu nariadenia

3.1 Kapitola I – Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

3.1.1 EHSV víta zámer Komisie podporovať a zviditeľniť sociálne podniky v Európe. Takisto víta, že za prioritnú oblasť sa považuje prístup ku kapitálu na rozvoj a rast. EHSV sa domnieva, že tento návrh nariadenia môže uľahčiť získavanie súkromného kapitálu pre určité časti sektora sociálnych podnikov/sociálneho podnikania. Pokladá to za potrebnú iniciatívu spolu s ďalšími návrhmi v rámci iniciatívy pre sociálne podnikanie, v ktorej sa uvádza aj požiadavka na ďalšie spôsoby financovania.

3.1.2 Kapitál má zásadný význam pre rast sociálnych podnikov a expanziu tohto sektora, no vzhľadom na jeho formu sú určité časti v nariadení opísaného kapitálu pre sociálne podniky mimoriadne ťažko prístupné, a to najmä v sociálnom hospodárstve. Toto nariadenie by sa preto malo chápať ako jedno z viacerých opatrení, ktoré sú potrebné v záujme lepšieho prístupu sociálnych podnikov k rozvojovému kapitálu.

3.1.3 V prípade finančných nástrojov, ktoré sú uvedené v nariadení (článok 3 ods. 1 písm. c)), by sa mal kladť dôraz na kreditné nástroje, ako je zvýhodnený tzv. „trpezlivý kapitál“ (*patient capital*). Pre niektorých aktérov môžu byť totiž nástroje vlastného kapitálu ťažšie využiteľné. Veľa sociálnych podnikov v Európe je vo vlastníctve svojich členov, či už partnerov, nadácií alebo verejnoprospešných organizácií, čo v mnohých prípadoch sťažuje externú účasť. Účelnejšie formy účasti, ktoré už existujú v niektorých členských štátoch, ako napr. voľne prevoditeľné osobitné podiely bez hlasovacích práv a rôzne dlhové nástroje, by sa mali v prípade sociálnych podnikov považovať za cenné papiere a ďalšie finančné aktíva. Takisto by sa mali bližšie preskúmať daňové zvýhodnenia ako súčasť modelu príjmov.

3.1.4 Investičné nástroje uvedené v nariadení (článok 3 ods. 1 písm. c) bod v)) by mali kladť väčší dôraz na nástroje bežne využívané sociálnymi podnikmi, ktoré viac zodpovedajú ich charakteristikám, ako sú napríklad majetkové cenné papiere, špeciálne iniciatívy vo finančnom sektore (družstevné banky ⁽⁵⁾), etické resp. sociálne banky ⁽⁶⁾, komerčné banky so sociálnymi programami ⁽⁷⁾), inovatívne nástroje, akými sú „dlhopisy so

⁽¹⁾ COM(2011) 206 final.

⁽²⁾ COM(2011) 682 final.

⁽³⁾ Pozri J.P.Morgan: *Impact Investments: An Emerging Asset Class*, 2011.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 24, 28.1.2012, s. 1.

⁽⁵⁾ www.eurocoopbanks.coop.

⁽⁶⁾ www.triodos.be.

⁽⁷⁾ www.bancaprossima.com, <https://www.unicredit.it/it/chisiamo/per-le-impresse/per-il-non-profit/universo-non-profit.html> a www.ubibanca.com/page/ubi-comunita.

sociálnym vplyvom“ (*social impact bonds*)⁽⁸⁾, či výhodné riešenia financované z daní. Tieto a ďalšie finančné aktíva môžu tvoriť súčasť tzv. hybridného kapitálu, ktorý sociálne podniky využívajú častejšie.

3.1.5 Účasť verejného sektora na týchto fondoch, o. i. na zastrešujúcich alebo dôchodkových fondoch, by sa mala podporovať ako záruka dlhodobosti investícií. EHSV by chcel však zdôrazniť, že záväzok verejného sektora sa nesmie miešať s prostriedkami zo štrukturálnych fondov, ktoré majú iný politický cieľ.

3.1.6 V definícii „kvalifikovaných portfóliových podnikov“, ako sú v nariadení nazývané sociálne podniky, sa uvádza ročný obrat vo výške najviac 50 miliónov EUR (článok 3 písm. d)). Malo by sa zväziť, či túto maximálnu výšku nevypustiť, pretože by snahy o expanziu mohla skôr brzdiť. Takáto maximálna výška by navyše mohla vylúčiť sociálne podniky pôsobiace v určitých oblastiach, napr. v oblasti zdravotníctva a starostlivosti či sociálneho bývania.

3.1.7 EHSV považuje za dôležité, aby sa zachovala definícia sociálneho podnikania a sociálneho podniku v zmysle iniciatívy pre sociálne podnikanie. V nariadení sa navrhuje mierne pozmenená definícia tzv. kvalifikovaných portfóliových podnikov (článok 3 ods. 1 písm. d)). Rozdiel spočíva o. i. v popise činnosti (článok 3 ods. 1 písm. d) bod i)). Podľa názoru EHSV by sa tu malo lepšie opísať poslanie podniku, pretože sektor sociálnych podnikov je komplexný a zahŕňa veľa rôznych činností.

3.1.8 V súvislosti so ziskami (článok 3 ods. 1 písm. d) bod ii)) by chcel EHSV odkázať na stanovisko INT/589, v ktorom sa jasne zdôrazňuje, že forma sociálnych podnikov je „prevažne nezisková s tým, že nadbytok by sa v zásade reinvestoval a nebol by rozdelený medzi súkromných akcionárov alebo vlastníkov“. Formuláciu nariadenia, že zisky sú prípustné a môžu sa rozdeľovať akcionárom a vlastníkom, je potrebné objasniť tým, že sa podrobnejšie vysvetlí, že zisky sa používajú na dosiahnutie prvoradých sociálnych cieľov podniku a že nanajvýš zriedkavé prípady, v ktorých sa v tejto súvislosti môže udeliť výnimka, podliehajú jasným pravidlám tak, aby nebol ohrozený sociálny cieľ. Tento prístup a s ním spojené pravidlá sa musia v nariadení jasnejšie zdôrazniť, aby sa toto nariadenie zreteľne oddelilo od súčasne prebiehajúcej práce na nariadení o fondoch rizikového kapitálu, ktoré sa zameriava na malé a stredné podniky⁽⁹⁾.

3.1.9 Definícia druhov tovaru a služieb, metód produkcie tovaru alebo poskytovania služieb a cieľových skupín činností so sociálnym cieľom (článok 3 ods. 1 písm. d) bod i) a článok 3 ods. 2) sa musí vypracovať spoločne s pracovnou skupinou, v ktorej budú zastúpené aj sociálne podniky. Zloženie uvedenej pracovnej skupiny by malo odrážať rôznorodosť sociálnych podnikov v Európe.

3.1.10 Štvrtá požiadavka by sa mala týkať „kvalifikovaných portfóliových podnikov“. V prípade zrušenia sociálneho podniku nie je možné rozdeliť väčšinu jeho čistých aktív (napríklad najmenej 60 – 70 %) medzi partnerov, akcionárov, vlastníkov alebo zamestnancov, ale musia byť použité na ciele so sociálnymi vplyvmi.

3.1.11 Nariadenie sa zo začiatku zameriava na profesionálnych klientov a „majetných jednotlivcov“. Mali by sem patriť aj špecializovaní investori z verejného a verejnoprospešného sektora, napr. družstevné banky a sociálne zamerané banky. EHSV však odporúča, aby Komisia čo najrýchlejšie vypracovala harmonogram otvorenia fondu pre verejnosť, pre ktorú je tento druh účasti tiež veľmi zaujímavý.

3.2 Kapitola II – Podmienky používania označenia „európsky fond sociálneho podnikania“

3.2.1 Podľa EHSV je požiadavka, aby sa najmenej 70 % celkových kapitálových príspevkov investovalo do aktív, ktoré sú kvalifikovanými investíciami, v prvej fáze účelná. Neprípustné aktíva sa však musia upraviť v rámci zvyšných 30 % aktív fondu, aby sa ešte viac zdôraznilo zameranie fondu na sociálne podniky. Vždy by sa malo vyžadovať preverenie účelnosti nadobudnutia aktív iných ako kvalifikovaných investícií (článok 5 ods. 1). V záujme stability fondu by sa mali podnecovať solídne a trvalé investície, napr. štátne dlhopisy. Z tohto dôvodu by sa zároveň mala ozrejmiť definícia hotovosti a ekvivalentu hotovosti.

3.2.2 Návrh nariadenia o európskych fondoch sociálneho podnikania a smernica týkajúca sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov („smernica PKIPCP“)⁽¹⁰⁾ vykazujú veľa podobností. Tieto podobnosti a takisto aj rozdiely by sa mali jasne zdôrazniť. Platí to obzvlášť pre definíciu profesionálnych klientov (článok 6), činnosť správcu (článok 7) a použitie fondu (článok 8). Keďže sociálne podniky sú často malé a miestne pôsobiace podniky, je dôležité, aby sa menším fondom uľahčilo pôsobenie na týchto trhoch. Z dlhodobého hľadiska by sa preto mala premyslieť prahová hodnota pre minimálny vklad vo výške 100 000 EUR (článok 6 písm. a)).

3.2.3 Možné konflikty záujmov treba čo najskôr identifikovať, vylúčiť, urovnať, monitorovať a nahlásiť. Opatrenia na predchádzanie konfliktom záujmov sa musia vypracovať ešte pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia. Komisia by mala už teraz objasniť, čo má s týmito opatreniami v úmysle (článok 8 ods. 5). Takisto by sa malo ujasniť, ktoré pravidlá platia pri konfliktoch záujmov medzi portfóliovými podnikmi a investormi a/alebo správcami fondu (článok 8 ods. 2).

⁽⁸⁾ www.socialfinance.org.uk/sib.

⁽⁹⁾ COM(2011) 860/2 final.

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009.

3.2.4 Nariadenie o európskych fondoch sociálneho podnikania závisí v značnom rozsahu od schopnosti zmerať sociálne vplyvy a pôsobenie na spoločnosť, čo je veľmi ťažké. V súčasnosti neexistuje jednoznačný postup, ktorý by sa dal ľahko prispôsobiť prostrediu, v ktorom pôsobia európske fondy sociálneho podnikania. Dôležitejšie je merať skôr sociálne vplyvy (kvalitatívne aj kvantitatívne) činností než podnikov v portfóliu. Namiesto toho, aby sa hľadal **jeden** jednotný postup na ďalšie sledovanie a hodnotenie sociálnych vplyvov, mal by sa radšej vytvoriť rámec na úrovni EÚ s kritériami a merateľnými ukazovateľmi, ktoré boli stanovené na vnútroštátnej úrovni. Komisia by mala už teraz objasniť, aké zábery sleduje meraním sociálnych vplyvov a pôsobenia na spoločnosť, a to iniciovaním štúdie o rôznych postupoch merania a skúsenostiach v oblasti spolupráce so sociálnymi podnikmi, výskumníkmi a investormi.

3.2.5 Základným prvkom sociálnych podnikov je ich nezávislosť. Z tohto dôvodu sa musia postupy, ktoré podľa nariadenia uplatňujú správcovia fondov „na meranie a monitorovanie rozsahu, do akého kvalifikované portfóliové podniky [...] dosahujú pozitívne sociálne vplyvy [...]“, vysvetliť tak, aby sa vyjadrilo, že správcovia fondov sú povinní podávať investorom správu o sociálnych vplyvoch, aby sa zabezpečilo, že sa podiely budú skutočne dávať na sociálne činnosti (článok 9 ods. 1 a 2). Nezrozumiteľnosť, s ktorou sa v nariadení v tejto súvislosti stretávame, vedie k nedorozumeniam týkajúcim sa úlohy správcov fondov. Návrh nariadenia sa teda musí v tomto ohľade vylepšiť. Je nevhodné a tiež nerealistické, aby sociálne vplyvy merali a monitorovali správcovia fondov, pretože by sa tým na jednej strane obmedzila nezávislosť sociálnych podnikov a na druhej strane chýbajú vhodné postupy účinného merania a monitorovania.

3.2.6 Problém s meraním vychádza na povrch aj v ustanoveniach o výročnej správe a metóde merania týchto sociálnych vplyvov (článok 12 ods. 2 písm. a)). Malo by sa jasne uviesť, aký je vzťah tohto podávania správ k špecifikáciám merania, ktoré Komisia zamýšľa navrhnuť.

3.2.7 Výročná správa ďalej otvára správcom fondov možnosť odpredaja v súvislosti s kvalifikovanými portfóliovými podnikmi (článok 12 ods. 2 písm. b)). V nariadení sa musí ozrejmiť, aké pravidlá pre odpredaj kvalifikovaných portfóliových podnikov platia. Sociálny podnik, ktorý napr. poskytuje sociálne služby zraniteľným alebo marginalizovaným cieľovým skupinám, nemôže byť z dôvodu delikátnej činnosti odpredaný rovnakým spôsobom ako podiely na podniku usilujúcom o zisk. Investori a správcovia fondov musia byť upozornení na špecifické znaky, a tým aj na delikátnosť týchto činností, a musia podľa toho konať. Komisia by mala okrem toho uviesť, ako sa má zohľadniť sekundárny trh, ktorý prostredníctvom takýchto odpredajov vzniká. Mnohé sociálne podniky potrebujú dlhodobé a trvalé investície, aby mohli rozšíriť svoju činnosť.

3.2.8 Treba vyjasniť, v akom vzťahu je metodika merania sociálnych vplyvov, ktorú zamýšľa Komisia, k metóde, podľa ktorej majú správcovia fondov informovať investorov, ako aj k spôsobu, ako sa majú tieto informácie z fondu dostať k investorom (článok 13 ods. 1 písm. c) a d)). Dôležitý je tiež opis iných

aktív, ako sú kvalifikované investície, rovnako ako informácie o kritériách, ktoré sa použili pri ich výbere. Nariadenie by malo taktiež obsahovať ustanovenia o tom, čo sú pre túto časť fondov neprípustné aktíva a investície (článok 13 ods. 1 písm. e)). Pokiaľ ide o postupy a cenovú metodiku fondu na oceňovanie aktív (článok 13 ods. 1 písm. g)), EHSV zastáva názor, že by sa mal vypracovať taký model, ktorý bude zameraný presne na formy a činnosti sociálnych podnikov.

3.3 Kapitola III – Dohľad a administratívna spolupráca

3.3.1 Pravidlá týkajúce sa administratívnych opatrení a sankcií vzťahujúcich sa na porušenia ustanovení tohto nariadenia, musia byť v celej Európskej únii jednotné. Preto musia byť takéto predpisy stanovené na úrovni Únie a nemôžu sa prenechať členským štátom (článok 20 ods. 2). Tieto pravidlá musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Musia sa preto vypracovať ďalšie opatrenia, ktoré budú vychádzať zo zákazu používania označenia „európsky fond sociálneho podnikania“, pretože touto iniciatívou sa má tiež vybudovať dôvera, a tým odstrániť zneužívanie. Pre portfóliové podniky patriace do fondu musia byť vytvorené ochranné mechanizmy, aby mohli svoju činnosť ďalej vykonávať aj vtedy, keď budú správcovi fondu uložené sankcie.

3.4 Kapitola IV – Prechodné a záverečné ustanovenia

3.4.1 Na viacerých miestach nariadenia sa uvádza, že sa Komisii udeľuje právomoc prijímať delegované právne akty, a to na obdobie štyroch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia v roku 2013. Mnohé z týchto právomocí majú rozhodujúci význam pre podobu fondu, napr. vo vzťahu k oblasti činnosti (tovar, služby a postup ich produkcie), možnému rozdeleniu zisku a konfliktom záujmov. Do prijímania takýchto právnych aktov musia byť zapojení všetci dotknutí aktéri, t. j. investičné spoločnosti, investori a sociálne podniky. V tomto bode môže dôležitú úlohu zohrávať konzultačná skupina so zástupcami všetkých zúčastnených aktérov, ktorá sa spomína v iniciatíve pre sociálne podnikanie.

4. Ďalšie pripomienky

4.1 Vplyvy tohto nariadenia sa musia priebežne hodnotiť, aby sa zaistilo, že dôležité cieľové skupiny sociálnych podnikov (ktoré sú často sociálnym hospodárstvom) naozaj dostanú lepší prístup k použiteľnému kapitálu. EHSV to bude každoročne zohľadňovať v rámci svojej prebiehajúcej činnosti týkajúcej sa sociálnych podnikov a sociálneho hospodárstva.

4.2 Keďže je koncepcia sociálnych fondov v širšom zmysle (súkromné alebo verejné) vo väčšine členských štátov neznáma a relatívne obmedzená, mala by sa vypracovať stratégia na zviditeľnenie sociálnych fondov. V mnohých európskych štátoch neexistujú porovnateľné fondy a v štátoch, v ktorých sú dostupné, nie sú dostatočne známe. Keď ide o zhromažďovanie

poznatkov o týchto inovatívnych a dobre fungujúcich nástrojoch na podporu rastu a rozširovania sociálnych podnikov v Európe, ako aj šírenie týchto poznatkov, dôležitú úlohu tu má Komisia.

4.3 Potrebná je tiež pomoc a programy na podporu ochoty investovať a budovanie kapacít (pokiaľ ide o štruktúru a porozumenie) u všetkých zúčastnených strán – investorov, správcov fondov a v portfóliových podnikoch – tak na úrovni EÚ, ako aj na úrovni členských štátov. Kľúčovú úlohu tu zohrávajú „finanční sprostredkovatelia“, ktorí už vo viacerých členských štátoch pôsobia, a preto by sa im malo dostať podpory. Za zmienku stojí tiež skutočnosť, že investície do sociálnych

podnikov sa vo viacerých súvislostiach označujú za investície s nízkym rizikom ⁽¹¹⁾, na čo sa musí v týchto programoch klásť dôraz.

4.4 V nariadení sa veľmi často nesprávne hovorí o „akcionároch“ sociálnych podnikov, čo vzbudzuje dojem, že verejná akciová spoločnosť je najbežnejšou formou sociálneho podniku. Nie je to pravda a môže to byť zavádzajúce. Správne je používať pojem „člen“ alebo „partner“ sociálnych podnikov, ktoré tvoria prevažne družstvá, združenia, nadácie alebo spoločnosti s ručením obmedzeným (ktoré nemajú žiadne akcie, ale sociálne podiely a členov).

V Bruseli 23. mája 2012

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON

⁽¹¹⁾ Talianska centrálna banka zaznamenala mieru zlyhania neziskových organizácií vo výške 4,3 %, čo je oveľa menej, než je miera všetkých sektorov (5,4 %), pričom v prípade nefinančných podnikov dosahuje miera zlyhania 7,9 % a pri mikropodnikoch 10,3 %. Družstevné banky pritom vykazujú mieru zlyhania neziskových organizácií len vo výške 0,6 % (zdroj: Federcasse, talianske združenie družstevných úverových inštitúcií).